

44 4/6/933 Pazar 138 I

Reis : Maarif Vekili ~~Reis~~ Reşit Galip Beyefendi.

Umumî Kâtip : Ruşen Eşref Bey.

Âzalar: Ahmet Cevat, Besim Atalay, Celal Sahir, Hasan Âli, İbrahim Necmi,
Ragıp Hulûsi Beyler.

R U Z N A M E

- I- 24/5/933 Toplanmasının zaptı.
- II- Ali Sami Beyin mektubu.
- III- Kolların, çalışma faaliyetleri hakkında şifahi raporları.
- IV- Derleme Kolunun iki takriri.
- V- Gelen Kâğıtlar:
 - A) Bursa Kız Muallim Mektebi Müdürlüğünün I45 sayı ve 28/5/933 tarihli mektubuna bağlı olarak gönderilen gramer tetkiki.
 - B) Maarif Vekâletinin 29/5/933 tarihli I935 sayılı mektubu.
 - C) C.H.F. Umumî Reisliğinin 29/5/933 ve I/6/933 tarihli 39304 ve 39285 sayılı mektupları.
 - Ç) Atınada tüccar Zade panayot Mümtaz Efendinin 29 Mayıs 933 tarihli mektubu.
 - D) Lûgat ve İstılah Kolu XV inci bölük reisi M. Nuri Beyin mektubu.
 - E) Meraş Vilâyeti Derleme Heyetinin 27/5/933 tarihli ve 3 sayılı mektubu
 - F) Ordu Valisinin Maarif Vekâleti derkenarı ile gelen I7/4/933 tarihli ve 28I sayılı mektubu.
 - G) Maarif Vekâletinin 30/5/933 tarihli ve I95I sayılı mektubu.
 - Ğ) Müderris Vekili Ali Ekrem Beyin 30/4/933 tarihli mektubu

Birinci Celse

- I- 24/5/933 Toplanması zaptının okunması ikinci celseye bırakıldı.

II- Ali Sami Beyin mektubu.

KARAR: Bu mektupla beraber Necip Asım Beyin evvelce göndermiş olduğu mektubu okundu. Necip Asım Bey, mektubunda merhum Şemsettin Sami Beyin vefatından evvel (Kitabül İdrak), Tuhfetüzzekiyye, Profesör Hautsman tarafından neşredilen tercümanîtürkî ve arabî adlı eserleri tetkik ederek mürettep bir kitap haline koyduğunu yazmakta ve bu eserin bugün merhumun oğlu Ali Sami Beyde bulunduğunu bildirmektedir. Ali Sami Bey de Ruşen Eşref Beye yazdığı ve Ruşen Eşref Bey tarafından Umumî Merkez Heyetine verilen mektubunda pederinin metrukâtından çağatay sözlerinden toplanmış ve (A) harfine ait kırk kelime~~lik~~ bir başlangıcın suretini gönderdiğini bildirmekte, yine merhum Şemsettin Sami Beyin metrukâtından ikmal edilmiş bir halde bulunan tahminen beş bin kelime~~lik~~ (Lehçei Türkiyei Memaliki Mısır) adlı bir müavveddenin mevcudiyetinden bahsetmektedir.

KARAR: Ali Sami Beye cevap yazılacak, Necip Asım Beyin mektubunda bahsettiği ve merhumun son eseri olduğu anlaşılacak kitabın adı sorulacaktır. Ali Sami Beyin gönderdiği kırk tane çağatay kelime Süleyman Efendinin lûgati ile uğraşan komisyona verilecektir. Bundan başka yine merhumun ikmal ettiği Lehçei Türkiyei Memaliki Mısır adlı eserin bir suretinin bir an evvel çıkarılarak Cemiyete gönderilmesi Ali Sami Beyden rica edilecek ve kendisine merhum pederi Şemsettin Sami Beyin mezarının yaptırılmasına Umumî Merkez Heyetince karar verildiği bildirilecektir.

III-Kolların çalışma faaliyetleri hakkında şifahî raporları.

Etimoloji, Derleme, Gramer, Lûgat-İstilah, Neşriyat Kol başları, çalışma faaliyetleri hakkında şifahî izahat verdiler.

Lengüistik- Filoloji Kolu başı Hamit Zübeyr Bey bu toplanmada hazır bulunamamıştır.

İkinci Celse

Reis : Umumî Kâtip Ruşen Eşref Bey

Âzalar: Ahmet Cevat, Besim Atalay, Celal Sahir, Hasan Âli, İbrahim Necmi, Ragıp Hulûsi Beyler.

24/5/933 Toplanması zaptı okunup kabul edildikten sonra ruzname-nin müzakeresine devam olundu.

IV- Derleme Kolunun iki takriri.

- a) Derleme Kolunda ücretle çalışmakta olan Cebbar Beyin I Haziran-
dan itibaren hizmetten affını rica etmesi üzerine yerine Reis
Beyin de muvafakati ile Ferit Beyin alınarak işe başlandırıldı-
ğına dair:

KARAR: Evvelce mevzu prensibe göre, Cemiyette her hangi bir vazifeye ~~terci-~~
~~h~~ tayin edilecek bir kimsenin evvela Umumî Kâtiplikçe Merkez Hey-
etine bildirilmesi ve Merkez Heyetinden kabul reyî almâsı lâzımdır.
Bundan sonraki tayinlerde bu prensip nazarı itibare alınacaktır.
Teklif edilen zat kabul edilmiştir.

- B) Devlet Demiryolları Konya İşletme Müfettişlerinden İzzet Beyin
Derleme Koluna âza seçilmesi teklif edilmektedir.

KARAR: Kabul edildi.

V- Gelen Kâğıtlar:

- A) Bursa Kız Muallim Mektept Müdürlüğünün I45 sayılı 28/5/933 tarihli
mektubu (Bursa Lisesi, Kız Muallim ve Orta mektepleri Edebiyat
muallimlerinin grup halinde toplanarak yaptıkları tetkik fişleri-
nin gönderildiği bildirilmektedir.)

KARAR: Fişler, Umumî Kâtiplikçe ait oldukları kollara verilecektir.

- B) Maarif Vekâletinin 29/5/933 tarihli I935 sayılı mektubu.
(Budapeşte kütüphanesinde bulunan ve sefaret imamı Abdüllatif
Efendi tarafından evvelce istinsah edilerek Darülfünun kütüpha-
nesine gönderilmiş olan Çınası lûgatının 3 cildinin Darülfünun
kütüphanesinden aldırılarak muvakkaten gönderildiği bildirilmek-
tedir.)

KARAR: Bu lûgat kitabına Besim Atalay ve Abdülkadir Beyler tetkik edecekler
Merkez Heyetine rapor vereceklerdir. Sonra Lûgat Maarif Vekâletine
geri gönderilecektir.

- C) Cümhuriyet Halk Fırkası Umumî Kâtipliğinin 29/5/933 ve I/6/933
tarihli 39304, 39285 sayılı mektupları ile gelen Ali Seydi Beyin
lûgat defterleri.

KARAR: İlk gönderilen 26 defterin mabadi olan bu on iki defter, evvelkiler
gibi derleme koluna kayıt edilecek, emaneten anket komisyonuna veri-
lecektir.

- Ç) Atınada Tüccar Zade panayot Mümtaz Efendinin mektubu.

KARAR: Mektup okundu. Bir sureti çıkarılarak Gramer-Sentaks Kolu başlığına
verilecektir.

D) Lûgat-Istilah Kolu XV inci bölük reisi M. Nuri Beyin mektubu.

(Konya İşletme memuru Ahmet İzzet Beyin, kütüphanesinde mevcut kitapları hakkında ~~Yakın~~ kendisine yazılan ~~mevzuatına~~ yazılan mektuba verdiği cevap ve kitapların listesi)

KARAR: Liste kütüphane komisyonunca tetkik edilecek ve raporu Umumî Merkez Heyetince verilecektir.

E) Maraş Vilâyeti Derleme Heyetinin 27/5/933 tarihli ve 3 sayılı mektubu.

(Vilâyet teşkilâtı yapıldığını bildirmekte ve resmî mühür istemektedir)

KARAR: Tebrik ve teşekkür mektubu yazılacaktır. âza isimlerinin gönderilmesi istenecek, resmî mühürün oraca tedarik ve temini bildirilecektir.

F) Maarif Vekâletinin I274I sayılı ve 27/5/933 tarihli derkenarı ile gelen Ordu Valisinin mektubu.

(Derleme işindeki sürekli gayretinden dolayı Maarif Müdürü Murat Beye takdirname verildiği bildirilmekte ve takdirname sureti gönderilmektedir)

KARAR: Verilecek takdirmelerin derleme faaliyeti sonuna bırakılması Umumî Merkez Heyetince ve evvelce tekarrür etmişti. Bu karar, takdirname verilmesi için istizan edenlere ne gibi muamele yapılacağı Maarif Vekâletinden sorulması üzerine verilmiş ve tanımı Maarif Vekâletinden rica edilmişti. Binaenaleyh bu husus takdirnamenin verildiğine Umumî Merkez Heyeti sadece ittıla hasıl etmiştir.

G) Maarif Vekâletinin 30/5/933 tarihli, I95I sayılı mektubu.

(İsmail Hemi Bey tarafından yazılmış (Eski türk kelimeleri) adlı eserin müsveddelerinin gönderildiği bildirilmektedir)

KARAR: Lûgat-Istilah Kolu başlığına verilecektir.

G) Darülfünun müderris vekili Ali Ekrem Beyin mektubuna bağlı olarak gönderdiği edebiyat istilahlarının Türkçe karşılık fişleri

KARAR: Lûgat-Istilah Koluna verilecektir.

Ruşenî
B. Akkaya
Abdullah
Ahmet Cevat
Rıza Hala